

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดจากสถานการณ์วิกฤต
มหาอุทกภัย: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้
ครั้งที่ 4

Learning Activity Design for Developing Speaking Skills Derived from the
Great Flood Crisis: A Case Study of the 4th Speech Development Project for
Students in 14 Southern Provinces

วิฑูรย์ เมตตาจิตร^{1*}

Vitoon Mettakit^{1*}

¹ ดร., สาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹ Dr., Department of Social and Cultural Studies and Human Development, Faculty of Liberal Arts,
Prince of Songkhla University

* Corresponding author, E-mail: vitoon.m@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ในโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4 ที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยขนาดใหญ่ จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 13 – อาทิตย์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569 โดยชมรมวาทศิลป์ สังกัดกองพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศึกษาวิธีการดำเนินกิจกรรม ศึกษาโดยวิเคราะห์เอกสารโครงการและสรุปโครงการ รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งผู้จัด ผู้เข้าร่วม และวิทยากรที่ได้รับเชิญมาให้ความรู้

ผลการศึกษาพบว่า 1) โครงการนี้เกิดขึ้นโดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง โครงการมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการวางแผนที่ดี มีความคาดหวังที่เป็นไปได้จริง มีการติดตามการดำเนินการเป็นระยะ มีบุคลากรที่มีความสามารถ ผู้เกี่ยวข้องมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน วิสัยทัศน์ชัดเจนและทีมงานที่เข้มแข็ง

2) วิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมของชมรมวาทศิลป์ มีการใช้กระบวนการ PDCA หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ Plan (วางแผน) – Do (ปฏิบัติ) – Check (ตรวจสอบ) – Act (ปรับปรุง) กระบวนการได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบอย่างบรรลุวัตถุประสงค์ โครงการนี้ทำให้ผู้จัดโครงการได้รับประสบการณ์การบริหารโครงการ ผู้เข้าร่วมได้พัฒนาทักษะการพูดที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ และมหาวิทยาลัยได้สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูด

คำสำคัญ: โครงการพัฒนาทักษะการพูด, การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้, สถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยขนาดใหญ่

Abstract

This research examines the factors contributing to the success in designing learning activities for the 4th speaking skill development project for students from 14 southern provinces in Thailand, Learning activities designed from the crisis situation of the Hat Yai flood. held from 13th – 15th February 2026 by the Prince of Songkla University speech club. The research also investigates the processes involved in the implementation of learning activities through an analysis of project documents and summary, as well as interviews with stakeholders, including project organizers, participants and invited speakers.

It was found that 1) This project was implemented with user participation in its execution and received support from senior management, clear project objectives, good planning, realistic expectations, periodic monitoring of the project, competent staff, shared ownership between stakeholders, well-defined objectives, a clear vision, and a strong support team.

2) The implementation of activities by the Prince of Songkla University speech club followed the PDCA cycle which comprised four stages, including Plan, Do, Check and Act. The project was carried out systematically and achieved its objectives. Through organizing this project, the organizers gained experience in project management. The participants developed practical speaking skills, and the university established networks with secondary schools in southern Thailand through speaking skill development activities.

Keywords: Speaking skill development project, Designing learning activities, Hat Yai major flood crisis

บทนำ

ชมรมวาทศิลป์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นชมรมฝ่ายวิชาการที่จัดตั้งขึ้นโดยนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ โดยการจัดตั้งเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ถึงปี พ.ศ. 2568 ในปัจจุบันมีอายุกว่า 54 ปี ในแต่ละปีจะมีนักศึกษาหลากหลายคณะของมหาวิทยาลัย มาหมุนเวียนเปลี่ยนกันเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน แต่ละรุ่น ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองพัฒนานักศึกษา ชมรมวาทศิลป์ จึงเป็นแหล่งรวมตัวของนักศึกษาที่มีความสนใจ การทำกิจกรรมและการพัฒนาตนเองในด้านของวาทศิลป์ หรือการพูดอย่างมีศิลปะ

ศิลปะการพูดมีความสำคัญ ดังที่ วรวรรธน์ ศรียาภย์ (2560) กล่าวไว้ว่า เคล็ดลับแห่งชีวิตที่จะนำไปสู่ความสำเร็จดังฝัน คือ ศิลปะการพูดว่าจะสามารถประทับใจผู้ฟังได้เพียงใดหากพูดประทับใจได้แล้ว ความจนกลายเป็นความร่ำรวย ความตกต่ำจะขึ้นมาเป็นความสูงส่ง ความไม่มั่นคงก็จะมั่นคง ความไม่ไว้น้ำใจก็จะเป็นความเชื่อมั่น หากพิสูจน์ให้เห็นจริงดังพูดก็จะเชื่อมือ เชื่อถือ และเชื่อใจ ในที่สุดก็จะทำตามทุกสิ่งอย่าง ชมรมวาทศิลป์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ตระหนักในความสำคัญข้างต้นนี้ จึงมุ่งมั่นในการพัฒนาโครงการพัฒนาทักษะการพูดต่อเนื่องมายาวนาน จนถึงปีปัจจุบัน พ.ศ. 2568 นี้ทางชมรมฯ ได้เสนอจัด 4 โครงการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายอย่างหลากหลาย ได้แก่ โครงการค่ายพัฒนา

ทักษะการพูดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตอน “การพูดกับการพัฒนาภาวะผู้นำ นักศึกษา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศิลปะการพูด สู่การนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการเรียนในชั้นเรียนและการทำงานต่อไป โครงการประกวดการพูดเชิงสร้างสรรค์ ในหัวข้อ “การศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสุขอย่างยั่งยืนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นเวทีที่นักศึกษาจะมีโอกาสได้ฝึกการพูดนำเสนอในที่สาธารณะ โครงการวาทศิลป์สัญจร ตอน “สานรัก สู้ห้องเรียนบ้านระตะ” อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาได้มีโอกาส เปิดโลกทัศน์และพัฒนาทักษะการพูดรวมถึงได้รับแรงบันดาลใจ ในการเรียนจาก พี่นักศึกษาและโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ Speak to Create : พัฒนาวาทศิลป์สู่การนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ตอน “วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต” เรียนรู้ มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหาอุทกภัย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน จังหวัดภาคใต้ ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการพูดและเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน จังหวัดภาคใต้และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในปีนี้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะที่สำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ตามที่ วิจารณ์ พานิช (2560) ได้ให้ความสำคัญกับ 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะแรงบันดาลใจ ทักษะการเรียนรู้ และคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ โดยชมรมวาทศิลป์ได้ออกแบบกิจกรรม โดยนำประเด็นเรื่องการสื่อสารใน สถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2568 มาเป็นฐานในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง ในด้านทักษะการพูดต่อยอดนำความรู้ไปใช้ได้ จริงในสถานการณ์วิกฤต เพื่อการเยียวยาจิตใจผู้ได้รับผลกระทบ กิจกรรมนี้ออกแบบอย่างมุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะอย่างหลากหลายให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ให้มีคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ ทั้งมีเหตุผล มี ศิลธรรม และมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น ทั้งนี้จึงเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอด เนื้อหาวิชาการรวมถึงมีประสบการณ์ตรงที่ได้ประสบพบมาเป็นกรณีศึกษา ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อ สร้างสรรค์การเรียนรู้และถอดบทเรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่น ระดับมหาวิทยาลัยในเวทีคุณภาพกิจกรรมนักศึกษาต่อเนื่องมา 3 ปี ตั้งแต่ครั้งแรกที่จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2565 – 2567 มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการนี้มาแล้วกว่า 150 คนจาก 24 โรงเรียนในภาคใต้ และมีการต่อยอดไปจัดตั้งชมรมวาทศิลป์ในโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนผู้เคยเข้าร่วมโครงการ ได้นำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดสู่การเข้าร่วมการแข่งขันและได้รับรางวัลชมเชยจากการแข่งขันการพูดในหัวข้อ “Gen พันธุ์ใหม่ กับ รัฐบาลในฝัน” ซึ่งถ้วยรางวัลชนะเลิศจากผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ซึ่งงานนี้จัดโดยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ในโครงการ OPEN HOUSE HATYAI U ประจำปีการศึกษา 2566 [CATCH YOUR DREAM – เปลี่ยนความฝัน ให้เป็นมืออาชีพ] ในปีนี้มีนักเรียน จำนวน 9 โรงเรียนในภาคใต้มาเข้าร่วม โครงการ ซึ่งครอบคลุมทั้งโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ได้แก่ โรงเรียน มหาวิชราวุธ จังหวัดสงขลา โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 2 สงขลา โรงเรียน แสงทองวิทยา โรงเรียนต่ายตอติบาต โรงเรียนจริยธรรมศึกษามูลนิธิ โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ โรงเรียนปัญญาสารธรรมมูลนิธิ และโรงเรียนเคชะปัตตนยานุกูล (ชมรมวาทศิลป์, 2569) และนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยากร รวมผู้เข้าร่วมโครงการนี้ จำนวนทั้งสิ้น 85 คน

กิจกรรมนี้ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปี จนถึงปีนี้ซึ่งเป็นครั้งที่ 4 จัดในชื่อตอน “วาทศิลป์กับ

การสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต” เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์อุทกภัย ซึ่งเป็นการถอดบทเรียนด้านการพูดสื่อสารในสถานการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เป็นพื้นที่สำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้วยังเป็นพื้นที่ของการสร้างสรรค์โครงการครั้งนี้ อีกด้วยแม้การพัฒนาทักษะการพูดจะเป็นกิจกรรมที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องในหลายสถาบันการศึกษา แต่ยังมีงานศึกษาจำนวนจำกัดที่อธิบายอย่างเป็นระบบถึงกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดในบริบทของสถานการณ์วิกฤตว่าควรมียุทธศาสตร์ประกอบปัจจัยสำคัญในกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะในบริบทของการสื่อสารที่ “ฮิลใจ” และสร้างความเข้าใจต่อผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการออกแบบและกระบวนการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาทักษะการพูด สำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4 เพื่อสังเคราะห์บทเรียนสำหรับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ในสถานการณ์วิกฤตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4 ที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยภาคใต้
- 2) เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินกิจกรรมในโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ที่ใช้กระบวนการ PDCA หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ

คำถามของการวิจัย

- 1) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้
- 2) การดำเนินกิจกรรมของโครงการสามารถอธิบายได้อย่างไรตามกรอบ PCDA
- 3) จากข้อมูลที่ได้สามารถสังเคราะห์บทเรียนสำหรับการออกแบบกิจกรรมได้อย่างไร

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรม (จรุงภรณ์ กลางบุรุษย์, 2564) การออกแบบกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการพูดโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (สิริประภา อินทคง ชลธิชา หอมพุ่ม และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2567 ; ชุตินา พุ่มสุข, 2563) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนางานคุณภาพ PDCA (รุ่งนภา พิมเสน, 2566) โดยใช้แนวคิดปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จของ เพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556) และการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนวัฏจักรของเดมมิ่ง (วิสูตร จิระดำเกิง, 2560) เป็นกรอบในการศึกษาในงานวิจัยดังนี้

- 1) แนวคิดเรื่องปัจจัยความสำเร็จของโครงการ ของเพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จจากรายงานของ แจ็ค ที.มาร์คิวกา (Jack T. Marchewka) ได้แก่
1) ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ 2) ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุน 3) วัตถุประสงค์มีความชัดเจน 4) มีการวางแผนที่ดี 5) มีความคาดหวังที่เป็นไปได้จริง 6) มีการติดตามการดำเนินการเป็นระยะ 7) มีบุคลากรที่มีความสามารถ 8) มีความเป็นเจ้าของร่วมกัน 9) มีวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ชัดเจน 10) ทีมงานที่เข้มแข็ง ผู้วิจัยใช้แนวคิดนี้วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อแรก
- 2) แนวคิดเรื่องการดำเนินวางแผน โครงการมีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนวัฏจักรของเดมมิ่ง (วิสูตร จิระดำเกิง, 2560) ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน (P : Planning) การปฏิบัติตามแผน (D : Do) การตรวจสอบ (C : Check) และการจัดดำเนินงานให้เหมาะสม (A : Act) ผู้วิจัยใช้แนวคิดนี้วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่สอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1) การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4 ที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จากสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยภาคใหญ่ ซึ่งดำเนินการโดยชมรมวาทศิลป์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นำเสนอผลการศึกษาด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

2) แหล่งข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น เอกสารข้อเสนอโครงการ กำหนดการ สรุปผลโครงการ และเอกสารการประเมินผล 2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้จัดโครงการ จำนวน 3 คน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 4 คน และวิทยากร จำนวน 3 คน รวมทั้งผู้วิจัยเข้าร่วมสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล

3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) โดยการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลจากเอกสาร แบบประเมิน และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้กรอบแนวคิด เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ ของเพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556) และแนวคิดเรื่องการทำเนิวางแผนโครงการมีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนวัฏจักรของเดมมิง (วิสุตร จิระดำเกิง, 2560) เป็นกรอบในการวิเคราะห์

4) สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษา

1) การออกแบบกิจกรรม

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 4 ภายใต้หัวข้อ SPEAK TO CREATE : พัฒนาวาทศิลป์สู่การนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ตอน “วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต : เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหาอุทกภัย” โดยนำเสนอผลการศึกษาด้านกรอบแนวคิดเรื่องปัจจัยความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

1.1) ผู้ใช้หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ บุคคลที่เป็นผู้ใช้หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ทุกส่วนมีส่วนร่วมและบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการ ดังนี้ โครงการนี้มีผู้สนับสนุนหลัก คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภายใต้การดูแลของ กองพัฒนานักศึกษา เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณดำเนินการจัดกิจกรรม โดยนักศึกษาสมาชิกในชมรมวาทศิลป์ในฐานะผู้จัดโครงการต้องไปนำเสนอโครงการเพื่อผ่านการพิจารณาจากองค์การบริหารองค์การนักศึกษา และสภานักศึกษาของมหาวิทยาลัย จนได้รับการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณ จึงสามารถดำเนินการได้ตามกระบวนการ ซึ่งในสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยในภาคใหญ่ บุคลากรของกองพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่หลักในการดูแลประสานงานการทำงานในศูนย์พิงพิงผู้อพยพประสบภัยทำให้บุคลากรที่ดูแลโครงการนี้ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์จริงในเหตุการณ์มีความเข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญของประเด็นการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต จึงทำให้ง่ายต่อการเชื่อมโยงและให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการสู่การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับภารกิจของชมรมและสถานการณ์ในปัจจุบัน เห็นได้ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ ประกอบด้วยหลายภาคส่วน ทุกส่วนมีความเกี่ยวข้องกับโครงการ นับตั้งแต่หน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัย นักศึกษา และนักเรียนผู้เข้าร่วม ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของความสำเร็จในการจัดโครงการ

1.2) ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุน กองพัฒนานักศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของผู้บริหารที่ดูแลรับผิดชอบ ได้แก่ รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่า

สัมพันธ์ ซึ่งเป็นผู้ดูแลระดับสูงสุด นอกจากสนับสนุนเรื่องงบประมาณแล้ว ผู้บริหารมหาวิทยาลัยยังคงติดตามดูแลการจัดกิจกรรม สอบถาม เดินทางมาเยี่ยมในกิจกรรม และจัดเวทีคุณภาพนักศึกษาเพื่อให้องค์กรกิจกรรมนักศึกษาได้มีโอกาสนำเสนอโครงการ เพื่อคัดเลือกสู่การได้รับรางวัลโครงการดีเด่นในระดับมหาวิทยาลัย โดยชมรมวาทศิลป์ได้รับรางวัลนี้มา 3 ปีต่อเนื่อง โดยที่ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยที่กำกับดูแลเรื่องนี้ ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินและให้ข้อเสนอแนะด้วยตนเอง นับว่าการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ทำให้โครงการได้ดำเนินไปตามแนวทางปัจจัยของความสำเร็จ

1.3) วัตถุประสงค์และมีความต้องการชัดเจน โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ มีวัตถุประสงค์และความต้องการที่ชัดเจน คือ “มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูด” โดยระบุกลุ่มเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ ที่สนใจ รวมทั้งนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่สนใจการพัฒนาทักษะด้านการพูด ทั้งยังได้ฝึกกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยในการพัฒนานักศึกษาในกลยุทธ์ที่ 1 พัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะ (PSU Students 5 Competencies) และมีอัตลักษณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (I – WISE) คือ I : Integrity ซื่อสัตย์มีวินัย W : Wisdom ใฝ่ปัญญา และ SE : Social Engagement การมีจิตสาธารณะ ซึ่งมุ่งให้นักศึกษาได้ตระหนักในพระราชปณิธานของพระราชบิดาที่ว่า “ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายนักเรียนโรงเรียนมัศึกษากับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อีกด้วย

1.4) มีการวางแผนที่ดี การจัดโครงการในปี นี้ เริ่มต้นโดยการวางแผนเสนอของงบประมาณต้นปีการศึกษา 2568 เมื่อได้รับอนุมัติก็ดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ โดยกำหนดวันจัดกิจกรรมในช่วงท้ายของภาคเรียน เนื่องจากโครงการนี้ต้องการนักศึกษาในชมรมและนักศึกษา ที่สนใจเข้าร่วมเป็นพี่เลี้ยงที่มีและความสามารถรวมถึงประสบการณ์ ในการดำเนินโครงการและทักษะอื่น ๆ หลายด้าน จึงจำเป็นต้องให้นักศึกษาผู้จัดโครงการมีประสบการณ์ บริหารโครงการที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยใน 2 โครงการมาก่อน ได้แก่ โครงการแรก โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และโครงการที่สอง โครงการประกวดการพูดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อจะได้นำประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ มาต่อยอดประยุกต์ใช้ในการจัดโครงการที่มีผู้เข้าร่วมจากภายนอกที่มีความหลากหลาย อย่างไรก็ตาม ภารกิจที่สถานการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้น ทำให้ต้องมีการปรับแผนในด้านของเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทำให้มีการปรับเปลี่ยนหัวข้อ จากเดิม ใช้ชื่อตอนว่า “การพูดกับการทำงานในหลากหลายสาขาอาชีพ” ปรับเป็น “วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต” เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหาอุทกภัย และมีการดำเนินการตามแผนที่ปรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การออกแบบและวางแผนที่ดีเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการดำเนินได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.5) มีความคาดหวังที่เป็นไปได้จริง โครงการนี้มีความคาดหวังหรือเป้าหมายสำคัญในการจัดที่ระบุไว้ในโครงการ ได้แก่ “ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและฝึกความเป็นผู้นำผ่านการจัดกิจกรรม” ในประเด็นนี้ เนื่องจากการดำเนินการโครงการทั้งหมดเป็นกระบวนการที่นักศึกษาต้องดำเนินการด้วยตนเอง ตั้งแต่เขียนโครงการ เสนอโครงการ จัดโครงการและสรุปโครงการ การที่นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการบริหารโครงการด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ การทำงานในสถานการณ์จริงแก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้พัฒนาภาวะความเป็นผู้นำผ่านการจัดกิจกรรมและความคาดหวังในประเด็นที่สอง คือ “ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วม

โครงการพัฒนาทักษะการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอต่อหน้าสาธารณะได้อย่างมั่นใจ” ความคาดหวังจากการจัดโครงการดังกล่าวนี้ มีความเป็นไปได้จริงเห็นได้จากผู้เข้าร่วมโครงการทั้งนักศึกษา ผู้จัดที่ทำหน้าที่ ในการเป็นพี่เลี้ยงในกระบวนการเรียนรู้ที่วิทยากรได้มอบหมาย และนักเรียนมัธยมศึกษา จาก 14 จังหวัด ที่เข้าร่วมเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูดในกิจกรรม ได้พัฒนาทักษะการพูดผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ออกแบบมาในระดับดีเยี่ยม โดยสะท้อนให้เห็นจากผลงานที่นักศึกษาได้นำเสนอในช่วงท้ายของ กิจกรรมเห็นได้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีพัฒนาการทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ นำเสนอต่อหน้าสาธารณะได้อย่างมั่นใจ

1.6) มีการติดตามการดำเนินการเป็นระยะ การดำเนินโครงการนี้มีการติดตามการดำเนินการ เป็นระยะ โดยดำเนินไปตามกรอบวัฏจักร PDCA ได้แก่ การวางแผน (P : Planning) การปฏิบัติตามแผน (D : Do) การตรวจสอบ (C : Check) และการจัดดำเนินงานให้เหมาะสม (A : Act) โดยแต่ละส่วนจะมีการ ระบุกรอบเวลาในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน และมีการติดตามจากประธานชมรมอาจารย์ที่ปรึกษา และกองพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยตั้งแต่การเตรียมการ การจัดโครงการ จนสรุปโครงการและปิด โครงการ ดังที่จะนำเสนอตามผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่สองของงานวิจัยต่อไป

1.7) มีบุคลากรที่มีความสามารถ การบริหารโครงการนี้ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ หลากหลายส่วนที่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์ ตั้งแต่ประธานโครงการ สมาชิกชมรมวาทศิลป์ผู้มีประสบการณ์ใน การจัดโครงการในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อย 2 โครงการ อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมฯ ซึ่งเป็นอาจารย์ใน หลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ บุคลากรกองพัฒนานักศึกษาที่มีภาระงานในการกำกับดูแล ชมรมนักศึกษา โดยเฉพาะรวมทั้งวิทยากรที่เชิญมาให้ความรู้ในโครงการในปีนี้มีทั้งหมด 8 ท่าน แต่ละท่าน ล้วนแล้วแต่เป็นมีความรู้และทักษะด้านการพัฒนาทักษะการพูด และอยู่ในสถานการณ์หาอู่ทกภัยเมือง หาดใหญ่ด้วยตนเอง ทำให้เข้าใจบริบทและจุดประสงค์ของโครงการในครั้งนี้ และนอกจากนี้ยังได้เชิญ วิทยากรจากภาควิชาภาษาต่างประเทศ ของคณะศิลปศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการ ในการสอบสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษ มาบรรยายให้ความรู้ในหัวข้อ “ปลดล็อคความมั่นใจในภาษาอังกฤษ เพื่อความสำเร็จในการสัมภาษณ์เข้าศึกษาต่อ” เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้นำไปปรับใช้ในการ สอบเข้ามหาวิทยาลัยอีกด้วย ดังนั้นบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการในทุกส่วนที่มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ตรงในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้โครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.8) มีความเป็นเจ้าของร่วมกัน ผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วยหลายส่วนตามที่ได้กล่าว มาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาของชมรมวาทศิลป์ที่มีการจัดโครงการต่อเนื่องมาถึงครั้งนี้ เป็นครั้งที่ 4 ซึ่งใน 3 ครั้งที่ผ่านมาโครงการนี้ได้รับรางวัล “โครงการดีเด่น” ในเวทีคุณภาพกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเวทีนี้มี กว่าร้อยโครงการเข้าร่วมแสดงผลงานจากผลงานรางวัลดังกล่าว ให้มีมติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการ ชมรมฯ ให้เสนอจัดต่อเนื่องเป็นครั้งที่ 4 นี้ขึ้นซึ่งเป็นภาพสะท้อนที่ทำให้เห็นว่า สมาชิกชมรมวาทศิลป์ใน แต่ละปีที่มีการหมุนเวียนเปลี่ยนมาบริหารชมรมฯ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันนอกจากนี้ นักเรียน มัธยมศึกษาจากจังหวัดในภาคใต้ ยังให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการนี้มาแล้วรวม 24 โรงเรียน โดยมี โรงเรียนจำนวนกว่า 10 โรงเรียนที่ส่งนักเรียนมาเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ได้แก่ โรงเรียนในจังหวัด สงขลา ได้แก่ โรงเรียนแสงทองวิทยา โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณกุล กันยา โรงเรียนธรรมโฆสิต โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 2 สงขลา โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา โรงเรียน ตายูตตอลีบาต โรงเรียนในจังหวัดปัตตานี ได้แก่ โรงเรียนเดชะปัตตนิยานุกูล และโรงเรียนปัญญาสารธรรม มูลนิธิ โรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 2 คลองจืดหาด การที่นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ

เดินทางมาเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ส่งนักเรียนมาเข้าร่วมกิจกรรมได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านการพูด และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันจึงส่งนักเรียนมาเข้าร่วมซ้ำติดต่อกัน ซึ่งการที่ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการในทุกภาคส่วนมีความเป็นเจ้าของร่วมกันเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้โครงการดำเนินไปตามแนวทางของความสำเร็จ

1.9) วิสัยทัศน์ชัดเจน ชมรมวาทศิลป์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ยื่นแบบคำขอจดทะเบียน ชมรมต่อองค์การบริหารองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ในปี 2568 นี้ โดยมีสมาชิกชมรมรวม 13 คน จากคณะต่าง ๆ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สะท้อนวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนที่ระบุในแบบ คำขอร้องจดทะเบียนชมรม (ชมรมวาทศิลป์, 2568) ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดและบุคลิกภาพของนักศึกษา 2) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในหมู่สมาชิกและนักศึกษาทั่วไป และ 3) สนับสนุนและเข้าร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม วัตถุประสงค์ที่สะท้อนผ่านวิสัยทัศน์ ที่ระบุไว้ในการจัดตั้งชมรมมีความสอดคล้องกับโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ทั้งในแง่ของนักศึกษาที่ได้มาเข้าร่วมโครงการได้พัฒนาทักษะการพูดและบุคลิกภาพผ่านการเป็นผู้จัดกิจกรรม ทั้งยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากสมาชิกชมรมและนักศึกษาที่สมัครเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในโครงการมาจากหลากหลายคณะและครอบคลุมทุกสายการเรียนไม่ว่าจะเป็น สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ สายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนให้ เข้าร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์โดยใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดที่มาจาก การถอดบทเรียน ในสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยเป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมเห็นได้ว่า การวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของการจัดตั้งองค์กรส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.10) ทีมงานที่เข้มแข็ง คณะกรรมการชมรมวาทศิลป์ มีทีมงานบริหารจัดการโครงการที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งความเข้มแข็งนั้นเกิดจากปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) *มีเป้าหมายเดียวกัน* เห็นได้จากสมาชิกของชมรมที่ร่วมกันจดทะเบียนชมรมแม้มาจากหลากหลายคณะในมหาวิทยาลัยแต่ก็มีจุดหมายเดียวกัน คือ พัฒนาทักษะการพูดและบุคลิกภาพของนักศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในหมู่สมาชิกและนักศึกษาทั่วไป ตลอดทั้งสนับสนุนและเข้าร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้วยการมีเป้าหมายที่ระบุไว้ในแบบฟอร์มการขอจดทะเบียนชมรมอย่างชัดเจนและรับรู้ร่วมกัน ทำให้สมาชิกของชมรมเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีเป้าหมายร่วมกัน 2) *มีการสื่อสารที่ดี* คณะกรรมการชมรมฯ จะมีการสื่อสารกันภายในเพื่อประสานงานในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการประชุมระดมความเห็นและสื่อสารกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนยื่นขออนุมัติจัดโครงการ 3) *มีบทบาทหน้าที่ชัดเจน* ในการทำงานจะมีการแบ่งหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน โดยยึดหลัก “Put the right man on the right job” เลือกคนอย่างไรให้เหมาะกับงาน โดยมีการกำหนดหน้าที่ต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจนในฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เกรียงกัญญา พิสด ฎีกุม ประชาสัมพันธ์ ออกแบบศิลป์ สวัสดิการ ประเมินผล และอาคารสถานที่ โดยให้เลือกตำแหน่งตามความสมัครใจที่มีความสามารถในด้านนั้น ๆ และพร้อมที่จะเรียนรู้การทำงาน และ 4) *มีความไว้วางใจ สนับสนุนและพัฒนา ร่วมกัน* สมาชิกในชมรมต่างมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนและพัฒนางานร่วมกัน เห็นได้จากกรณีที่ในการจัดโครงการแต่ละโครงการจะเปิดโอกาสให้สมาชิกชมรมได้มีโอกาสเป็นผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ ไม่เพียงแต่ตำแหน่งประธานเท่านั้น และ

บรรยากาศการทำงานภายในชมรมยังเป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสนับสนุน และพัฒนาร่วมกัน อีกด้วย

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ Speak to Create : พัฒนาวาทศิลป์สู่การนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ตอน วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต : เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหุทกภัย” มีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องปัจจัยความสำเร็จของโครงการทั้ง 10 ประการข้างต้น ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามแนวคิดเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดโครงการ

2) กระบวนการดำเนินกิจกรรมตาม PDCA

โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4 SPEAK TO CREATE : พัฒนาวาทศิลป์สู่การนำเสนออย่างสร้างสรรค์ ตอน “วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต: เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหุทกภัย” ได้ดำเนินโครงการโดยประยุกต์ตามขั้นตอนของเดมมิ่ง คือ PCDA ดังนี้ (ชมสุภักดิ์ ครุฑทะเล, 2562)

2.1) การวางแผน (P : Planning) การวางแผนของโครงการนี้มีการดำเนินการที่ชัดเจน แบ่งเป็น 11 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ประชุมวางแผน 2) เขียนโครงการ 3) เสนอพิจารณาอนุมัติ 4) ประชุมวางแผนดำเนินโครงการ 5) ประชาสัมพันธ์ 6) เชิญวิทยากร 7) ประชุมติดตามความคืบหน้าก่อนจัดกิจกรรม 8) จัดเตรียมอุปกรณ์ 9) จัดเตรียมสถานที่ 10) จัดโครงการ 11) ถอดบทเรียนและสรุปผลการประเมิน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา 14 จังหวัดภาคใต้ ปี 2568

ขั้นตอน	วันที่	ผู้รับผิดชอบ	PDCA
1) ประชุมวางแผน	28 ก.ย. 68	กมลทิพย์ ดาวประดับ เพ็ญพิดา ปราชญาเป็รื่อง	P : Planning
2) เขียนโครงการ	29 ก.ย. 68	กมลทิพย์ ดาวประดับ เพ็ญพิดา ขุทรานนท์	D : Do
3) เสนอพิจารณาอนุมัติ	7 ต.ค. 68	กมลทิพย์ ดาวประดับ เพ็ญพิดา ขุทรานนท์	D : Do
4) ประชุมวางแผนดำเนินโครงการ*	14 พ.ย. 68 (เดิม) 19 ธ.ค. 69 (ปรับ)	คณะกรรมการฯ	P : Planning
5) เชิญวิทยากร	16 ม.ค. 68	กมลทิพย์ ดาวประดับ	D : Do
6) ประชาสัมพันธ์	20 ม.ค. 68	ฉันทธรย์ ปราชญาเป็รื่อง	D : Do
7) ประชุมติดตามก่อนจัด	30 ม.ค. 68	คณะกรรมการฯ	C : Check

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	วันที่	ผู้รับผิดชอบ	PDCA
กิจกรรม			
8) จัดเตรียมอุปกรณ์	4 ก.พ. 68	นฤมล กีก้อง	D : Do
9) จัดเตรียมสถานที่	11 ก.พ. 68	กมลทิพย์ ดาวประดับ เพ็ญพิดา ขุทรานนท์	D : Do
10) จัดโครงการ*	19-21 ธ.ค. 69 (เดิม) 13-15 ก.พ. 69 (ปรับ)	คณะกรรมการฯ	D : Do
11) ถอดบทเรียนและสรุปผล	20 ก.พ. 68	ญานิกา จันทโร	A : Act

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา 14 จังหวัดภาคใต้ ปี 2568 ได้มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ โดยใช้แบบฟอร์มของมหาวิทยาลัยที่ระบุขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน มีการระบุวันที่ ผู้รับผิดชอบในส่วนงานนั้น ๆ และระบุขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับวงจรคุณภาพตามที่ได้แสดงไว้แล้วในตารางที่ 1 ข้างต้น แผนข้างต้นนี้ได้ปรับปรุงพัฒนาจากเดิม (ในขั้นตอนที่ 4) กล่าวคือ หลังจากที่คณะกรรมการชมรมได้วางแผนการจัดงานแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2568 ได้เกิดเหตุการณ์มหาอุทกภัยในอำเภอบางใหญ่ ก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง จึงทำให้แผนเดิมในการจัดโครงการที่กำหนดจัดขึ้นในเดือนธันวาคม 2568 (ในขั้นตอนที่ 10) จึงต้องเลื่อนออกไปก่อน โดยคณะกรรมการมีมติกำหนดวันที่จัดโครงการใหม่ในวันที่ 13-15 กุมภาพันธ์ 2569 นอกจากการเลื่อนวันจัดกิจกรรมแล้ว ยังมีมติเพิ่มเติมในการปรับเนื้อหาที่ใช้ในการอบรม โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยของอำเภอบางใหญ่เป็นสำคัญ จึงได้เล็งเห็นว่า มีกลุ่มจิตอาสาที่ทำหน้าที่ สื่อ (สาร) “ฮิลใจ” ที่ปฏิบัติหน้าที่สร้างความอุ่นใจให้แก่ผู้อพยพประสบภัย ณ ศูนย์พักพิง ม.อ. ซึ่งทางชมรมฯ เล็งเห็นว่า เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร โดยผู้ที่ทำปฏิบัติการกิจกรรมนี้มีทักษะในการสื่อสารอย่างมีวาทศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมที่ทางชมรมฯ ได้มุ่งหวัง จึงได้วางแผนออกแบบกิจกรรม และติดต่อจิตอาสาในเหตุการณ์ดังกล่าวมาร่วมเป็นวิทยากรในโครงการครั้งนี้

2.2) การปฏิบัติตามแผน (D : Do) ในขั้นตอนนี้ชมรมวาทศิลป์ได้ดำเนินการ 7 ขั้นตอน ได้แก่ เขียนโครงการ เสนอพิจารณาอนุมัติเชิงวิทยากร ประชาสัมพันธ์ จัดเตรียมอุปกรณ์ จัดเตรียมสถานที่และจัดโครงการ หลังจากที่ได้เขียนโครงการเพื่อเสนอพิจารณาอนุมัติแล้วมีการประชุมวางแผนดำเนินโครงการ ในส่วนนี้จะมีการปรับเปลี่ยนเนื่องจากสถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว ได้มีการประชุมทีมงานเพื่อหารือถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ได้ปรับ จึงติดต่อจิตอาสาเพื่อเชิญให้มาเป็นวิทยากรในกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดครั้งนี้ และได้รับการตอบรับจากจิตอาสา ได้แก่ รองศาสตราจารย์มนตรี มีเนียม อาจารย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อาจารย์ชুমัยญา มาลาสัน อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดมศึกษาพัฒนการ คุณครูอาทิตย์ สุรพงศ์ภูวนาฏ ครูโรงเรียนสตูลวิทยา นายธวัชชัย เมตตาดิจิตร นักศึกษาศาขากาการจัดการไม่ซ์ คณะวิทยาการจัดการ นางสาวธนัชชา อีสโร นักศึกษาศาขากาภาษาไทยประยุกต์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นอกจากวิทยากรที่เป็นจิตอาสาแล้วยังเชิญผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง คือ คุณสุรทิน ไทรงาม มาร่วมแบ่งปันประสบการณ์ได้รับการ “ฮิลใจ” และการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤตในมุมมองของผู้ประสบภัย และคุณพัชรกัญญา ยังปากน้ำ ผู้เชี่ยวชาญ

ทางด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสื่อสาร มาร่วมถ่ายทอดความรู้ด้านบุคลิกภาพของผู้สื่อสารที่ “ฮิลใจ” อีกด้วย และนอกจากประเด็นการสื่อสารในสถานการณ์อุทกภัยแล้ว ทางชมรมฯ ยังได้เชิญ ดร.จอมใจ สุทธินนท์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อการสอบสัมภาษณ์สำหรับศึกษาต่อมาร่วมเป็นวิทยากรเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้นำไปปรับประยุกต์ใช้ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเรียนรู้ในรั้วมหาวิทยาลัยอีกด้วย เมื่อได้ที่มหาวิทยาลัยแล้วจึงมาร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภายใน 3 วัน 2 คืน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยรูปแบบของกิจกรรมมีความหลากหลายภายใต้คอน “วาทศิลป์กับการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต: เรียนรู้มุมมองจากผู้อยู่ในสถานการณ์มหาอุทกภัย” แบ่งออกเป็น 9 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรม “กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารสานสัมพันธ์” 2) กิจกรรม “แบ่งปันประสบการณ์เรียนรู้ในรั้วมหาวิทยาลัย” 3) กิจกรรม “พี่วาทศิลป์บ้าน้องทัวร์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในรั้วมหาวิทยาลัย” 4) กิจกรรม “กลเม็ดที่ช่วยให้เปล่งประกายในการพูด” 5) กิจกรรมการเรียนรู้ “วาทศิลป์กับฮิลใจเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์วิกฤต” ถอดบทเรียนจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยน้ำท่วมขนาดใหญ่ 6) กิจกรรมเรียนรู้ศิลปะการพูดผ่านเรื่องเล่า “มุมมองการสื่อสารจากผู้อยู่ในเหตุการณ์มหาอุทกภัยน้ำท่วมขนาดใหญ่” 7) กิจกรรม “บุคลิกภาพกับการแสดงออกที่ฮิลใจผู้รับสาร” พร้อมนำเสนอผ่านสถานการณ์สมมุติ “การสื่อสารบนฐานความเห็นใจ” โดยเป็นกิจกรรมสำคัญที่ออกแบบเพื่อเป็นการประเมินว่าผู้เข้าร่วมจะนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร ภายใต้สถานการณ์สื่อสาร 5 สถานการณ์ ดังนี้ 1) สถานการณ์เกิดความขัดแย้งระหว่างทีม: สองฝ่ายมีความเห็นต่างจนเริ่มใช้อารมณ์ 2) สถานการณ์บุคคลกำลังผิดหวังอย่างรุนแรง: สอบไม่ผ่านในสิ่งที่คาดหวังมาก 3) สถานการณ์บุคคลได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์น้ำท่วม: สูญเสียทรัพย์สินและความมั่นคงทางใจ 4) สถานการณ์บุคคลมีภาวะซึมเศร้าหรือเครียดสะสม: แสดงอาการเศร้า ถอนตัว ไม่อยากพูดคุยกับใคร 5) สถานการณ์เพื่อนร่วมงานหมดไฟ เหนื่อยล้าทางใจ: เพราะทำงานหนักต่อเนื่อง และเริ่มพูดว่า “ไม่ไหวแล้ว” โดยกิจกรรมนี้จะเป็นการประเมินผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้านความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง 8) กิจกรรม “ปลดล็อกความมั่นใจในภาษาอังกฤษเพื่อความสำเร็จในการสัมภาษณ์เข้าศึกษาต่อ” และ 9) กิจกรรม “ต่าง GEN ไม่ต่างใจ – การฮิลใจด้วยการสื่อสารอย่างมีศิลปะวิธี” โดยทุกกิจกรรมที่ออกแบบเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของตนในการปรับประยุกต์ใช้ต่อไป

ภาพที่ 1 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา
14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4

2.3) การตรวจสอบ (C : Check) ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของแผนว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ไข ในส่วนการดำเนินงานได้มีการตรวจสอบในแต่ละชั้น พบว่า มีการดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ในทุกขั้นตอน อาจมีข้อจำกัดอยู่บ้างในด้านของสถานที่ ที่จัดกิจกรรมโดยจากการติดตามพบว่า ห้องประชุมที่ต้องการใช้จัดโครงการมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการใช้งานที่ตรงกับงานอื่น จึงต้องจัดหาสถานที่ใหม่ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าจากแผนไปเล็กน้อย ทั้งนี้การเลือกสถานที่ต้องคำนึงถึงการที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้จากสถานที่ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในหลายจุดเพื่อให้ได้รับประสบการณ์และเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาต่อ อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

2.4) การจัดดำเนินงานให้เหมาะสม (A : Act) การตรวจประเมินผลการจัดดำเนินงานนี้เพื่อทบทวนผลปฏิบัติงานและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงในส่วนที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรค ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติใหม่ที่ดีกว่าเดิม หรือหากไม่มีปัญหาก็จะทำให้เกิดการยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป ในการประเมินนี้ชมรมวาทศิลป์ ได้ใช้แนวทางประเมินประสิทธิผลของการอบรมของ Kirkpatrick (ชมสุภักดิ์ ครุฑกะ, 2562) ได้ให้ไว้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการประเมินโครงการฝึกอบรมเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลของการฝึกอบรมว่าให้ผลอะไรบ้างแก่ผู้เข้าร่วมใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การประเมินผลปฏิกิริยา (Reaction) 2) การประเมินผลการเรียนรู้ (Learning) 3) การประเมินผลพฤติกรรม (Behavior) 4) การวัดผลลัพธ์ (Result) ดังนี้

2.4.1) การประเมินผลปฏิกิริยา (Reaction) เป็นการสอบถามถึงเนื้อหา หลักสูตร วิทยากร สถานที่ โสตทัศนอุปกรณ์ ระยะเวลา และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยสรุปได้การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแบบประเมินโครงการของชมรมวาทศิลป์ที่ให้ผู้เข้าร่วมอบรมประเมินหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ทุกฝ่ายมีความพึงพอใจในการกิจกรรมในระดับมากที่สุด โดยผลของคะแนนที่ได้รับประเมินทั้ง 5 อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ในทุกประเด็น ดังผลคะแนนที่ปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนที่ได้จากการประเมินผลปฏิกิริยา (Reaction) จากการจัดโครงการพัฒนาทักษะการพูดนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ ครั้งที่ 4

ที่	หัวข้อการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร (รวมเฉลี่ย 4.90 คะแนน)			
1.1	เนื้อเป็นประโยชน์และปรับประยุกต์ใช้ได้	4.86	มากที่สุด
1.2	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัย	4.93	มากที่สุด
1.3	เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.91	มากที่สุด
2. ด้านวิทยากร (รวมเฉลี่ย 4.90 คะแนน)			
2.1	วิทยากรถ่ายทอดเนื้อหาอย่างชัดเจน	4.89	มากที่สุด
2.2	วิทยากรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.93	มากที่สุด
2.3	วิทยากรมีรูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลาย	4.89	มากที่สุด
3. สถานที่และโสตทัศนอุปกรณ์ (รวมเฉลี่ย 4.87 คะแนน)			

3.1	สถานที่และอุปกรณ์เหมาะสม	4.87	มากที่สุด
4. ด้านระยะเวลา (รวมเฉลี่ย 4.87 คะแนน)			
4.1	ระยะเวลาที่จัดมีความเหมาะสม	4.87	มากที่สุด
5. การอำนวยความสะดวก (รวมเฉลี่ย 4.87 คะแนน)			
5.1	ได้รับความสะดวกและการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ	4.87	มากที่สุด

ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นผลการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาทักษะการพูดนักเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ครั้งที่ 4 ด้านการประเมินผลปฏิกิริยา ใน 5 ประเด็น ทุกประเด็นได้รับคะแนนในระดับ “มากที่สุด” นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการประชาสัมพันธ์เพียงความคิดเห็นเดียว คือ ผู้เข้าอบรมเสนอแนะให้เพิ่มระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงมากขึ้นในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2.4.2) การประเมินผลการเรียนรู้ (Learning) เป็นการวัดความรู้ ทักษะ และทัศนคติของผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยการทดสอบแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการประเมินตนเอง ในประเด็นนี้วิทยากรที่ทางชมรมวาทศิลป์ได้เชิญมา มีการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยกำหนดสถานการณ์จำลองให้สื่อสารเพื่อ “ฮีลใจ” ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นแล้วมอบหมายให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ และมีการประเมินผลการเรียนรู้และให้ข้อเสนอย้อนกลับจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งเกณฑ์การประเมินที่วิทยากรใช้มีทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา การแสดงออกผ่านอวัจนภาษา ความชัดเจนในการสื่อสาร และการควบคุมอารมณ์ ผลปรากฏว่าทั้ง 6 กลุ่มนำเสนอได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 4.5 คะแนนซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

2.4.3) การประเมินผลพฤติกรรม (Behavior) เป็นการวัดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมหลังการฝึกอบรมในประเด็นนี้ วิทยากรในโครงการได้ออกแบบการประเมินผลพฤติกรรมวัดการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม กล่าวคือ การออกแบบกิจกรรมในช่วงแรกจะมอบหมายให้ผู้เข้าอบรมอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาจากหนังสือเรื่อง “วิธีพูดกับทุกคนในทุกสถานการณ์ 92 กลเม็ดที่ช่วยให้คุณเปล่งประกายทุกครั้ง ไม่ว่าจะพูดกับใคร ที่ไหน หรือเมื่อไรก็ตาม” แล้วให้พูดนำเสนอถ่ายทอดให้ผู้เข้าอบรมฟังผ่านกิจกรรม “มือถือไมค์ ไฟส่องหน้า” ก่อนที่จะเรียนรู้เนื้อหาเรื่องบุคลิกภาพและศิลปะการพูด โดยถือว่าเป็นการทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยการปฏิบัติหลังจากนั้น ผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการในหัวข้อต่าง ๆ แล้วกลับมาทำภารกิจเดิมซ้ำอีกครั้งหลังจากนั้น ให้ประเมินพัฒนาการของตนเองในด้านทักษะการพูดใน 3 ประเด็น ได้แก่ ภาษา เนื้อหา และบุคลิกภาพ ผลการประเมินตนเองพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนพึงพอใจอยู่ในระดับ “ดีมาก”

2.4.4) การวัดผลลัพธ์ (Result) เป็นการวัดผลลัพธ์หรือผลกระทบซึ่งเกิดต่อองค์กร เป็นการวัดและประเมินของกิจกรรมพัฒนาและฝึกอบรมในขั้นตอนสุดท้าย ในขั้นตอนนี้ทางทีมผู้จัดได้ประเมินวัดผลลัพธ์ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความรู้และความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยทางผู้จัดได้สอบถามไปยังผู้เข้าร่วมในแต่ละโรงเรียนหลังจากจัดโครงการแล้วเสร็จประมาณ 2 สัปดาห์ พบว่าได้รับการประเมินอยู่ในระดับ “ดีมาก” ในทุกด้าน

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาจากงานวิจัย เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดจาก สถานการณ์วิกฤตมหาอุทกภัย: กรณีศึกษาโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียน 14 จังหวัด ภาคใต้ ครั้งที่ 4 พบว่า การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของ โครงการ ของเพ็ญศรี ปักกะสีนัง (2556) ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยขึ้นอยู่กับ 10 ปัจจัย ได้แก่ โครงการเกิดขึ้นจากผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ระดับสูง โครงการมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการวางแผนที่ดี มีความคาดหวังที่เป็นไปได้จริง มีการติดตาม การดำเนินการเป็นระยะ มีบุคลากรที่มีความสามารถ ผู้เกี่ยวข้องมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ ชัดเจน และทีมงานที่เข้มแข็ง ในส่วนของวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมของชมรมวาทศิลป์มีการใช้ กระบวนการ PDCA หรือวงจรบริหารงานคุณภาพ ที่สอดคล้องตามวัฏจักรของเดมมิง (เพ็ญศรี ปักกะสีนัง, 2556 และวิสูตร จิระดำเกิง, 2560) ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ Plan (วางแผน) – Do (ปฏิบัติ) – Check (ตรวจสอบ) – Act (ปรับปรุง) การดำเนินงานดังกล่าวทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการสร้างสรรค์ กิจกรรมของศูนย์ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามที่จณิสตา สังคะสุวรรณ พัทธมาศ ภูมิภาค เหมรินทร์ นาควิโรจน์ และ วิฑูรย์ เมตตาจิตร. (2567) และรุ่งนภา พิมเสน (2566) ที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานตามระบบนี้ สามารถเพิ่มประสิทธิผลในการทำงานและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาได้ ประเด็นจากการ สังเคราะห์แหล่งข้อมูลต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้ *ข้อมูลจากเอกสารโครงการและ ประเมินผล* ทำให้เห็นถึงกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบที่มหาวิทยาลัยมีแนวทางไว้อย่างชัดเจน ทั้งผล คณะเนนของการประเมินโครงการจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ก็สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการออกแบบและ บริหารจัดการในโครงการที่สามารถนำมาถอดบทเรียนสำหรับเรียนรู้ได้ *และข้อมูลจากการสัมภาษณ์* ผู้จัด โครงการได้แสดงถึงกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบมุ่งประสิทธิผลของโครงการ เพื่อความคุ้มค่าที่สุด และเป็นโอกาสในการเรียนรู้ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้พัฒนาตนเองตามความตั้งใจ ได้ใช้โอกาสในการพัฒนาทักษะและทำความรู้จัก กับนักศึกษาและมีแรงบันดาลใจในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ วิทยากรทำให้เห็นถึงความตั้งใจในการออกแบบการเรียนรู้ มีความตั้งใจถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ ตรงที่ได้พบมาพร้อมให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับประสบการณ์และบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่ผู้จัดได้ตั้งไว้ โครงการได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ ทั้งผู้จัดโครงการ ได้รับประสบการณ์การบริหารโครงการออกแบบกิจกรรมและแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้เข้าร่วมได้พัฒนาทักษะ การพูดที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และมหาวิทยาลัยได้สร้างเครือข่ายกับโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคใต้ผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดอันนำไปสู่ความร่วมมือต่าง ๆ ทางวิชาการอีกด้วย นับว่าเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทุกฝ่าย นอกจากนี้ผลการศึกษางานวิจัยนี้ได้สะท้อนให้ เห็นถึงแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดในสถานการณ์วิกฤตว่าควร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การใช้ประสบการณ์จริงเป็นฐานการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมแบบ มีส่วนร่วม และการบริหารโครงการอย่างเป็นระบบตามวงจร PDCA ที่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

สถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้โมเดลนี้ในการจัดกิจกรรมกับโรงเรียนเครือข่าย รวมถึงการสร้างความร่วมมือแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารในภาวะวิกฤต และควรพัฒนาชุดประเมินทักษะการพูดที่วัดก่อน-หลังอย่างเป็นระบบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จณิสตา สังคะสุวรรณ, พัธมาศ ภูมิภาค, เหมรินทร์ นาควิโรจน์ และวิฑูรย์ เมตตาจิตร. (2567). การสร้างสรรค์กิจกรรมทางวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ใน คิต เขียน เปลี่ยน แปร, การประชุมวิชาการระดับปริญญาตรี ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 10. คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์. (2564). วาทกรรม: ศาสตร์แห่งการสื่อสาร. วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์, 6(2), 83-90.
- เพ็ญศรี ปีกกะสีนัง. (2556). การจัดโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: วี.พรินท์.
- ชมรมวาทศิลป์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2569). ประเมินผลโครงการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนมัธยม 14 จังหวัดภาคใต้ครั้งที่ 4 (สรุปผลการดำเนินโครงการ). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชุตินา พุ่งสุข. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในงานอาชีพโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). วิทยาลัยครูสุริยเทพ, กรุงเทพฯ.
- ชมสุภักดิ์ ครุฑกะ. (2562). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งนภา พิมพ์เสน. (2566). การพัฒนากระบวนการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิชาเคมีชั้นปีที่ 3 และ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. นาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 15(2), 107-117.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2560). พูดให้สัมฤทธิ์ผล หลักการและศิลป์วิธี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2560). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิฑูรย์ เมตตาจิตรและธวัชชัย เมตตาจิตร. (2568). สื่อ (สาร) อุ่นใจ การกิจจิตอาสาเพื่อการ “ฮีลใจ” ผู้อพยพประสบอุทกภัย ณ ศูนย์พักพิง ม.อ. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2568 จาก <https://www.facebook.com/share/v/1CPAkpU9wh/>
- วิสูตร จิระดำเกิง. (2560). การบริหารโครงการ: แนวทางการปฏิบัติจริง (ปรับปรุงครั้งที่ 3). ปทุมธานี: วรณกวี.
- สิริประภา อินทคง ชลธิชา หอมพุ่ม และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2567). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคทีม เดียว คู่. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิจัย, 6(5), 1073-1084.